

יביע אומר

בראשות הרב יגאל כהן שליט"א

זמני השבת
הזמנים לפי לוח "אור החיים"

יום	ת"א	ח"פה	ב"ש
כניסה:	19:31	19:34	19:31
יציאה:	20:22	20:25	20:24
ר"ת:	21:18	21:22	21:21

בירושלים: לנוהגים 40 דקות 19:13

פרשת חוקת

עלון מס': 372

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות הרה"ג יגאל כהן שליט"א

המעשים הטובים אינם יכולים להחשב כפתולום עבור טובות הבורא

הבאים, בעוד שאתם לא יודעים בכלל אם תחיו עד אז'.

כמו כן יש אנשים שלא מוכנים להתחתן ולהקים בית בישראל עד שלא יהיה להם סכום כסף מסוים. הם רוצים שיהיה להם כסף עבור כל הילדים שלהם אף שחלקם עדין לא הגיעו לעולם. ועל זה אומר לנו הבורא: 'תברך: לא מספיק שלא עבדתם אותי כראוי עד עכשו, עוד אתם מבקשים את פרנסת המחר ומתעלמים ממה שישלחתי לכם פרנסתכם עד עתה'.

החששות שמחמתם המוכר לוקח משכונ אינם שיכות אצל הבורא והתשובה הרביעית, שבשביל שאדם ימשכן את חברו יש לכך שלוש סבות: הראשונה, שאולי הקונה יפסיד את כספו ולא יהיה לו להחזיר. השני, אולי הוא יסרב לשלם על הסחורה שלקח למרות שיש לו להחזיר. והשלישי, שהמוכר מפחד שהקונה ימות או שלא ימצא אותו, ולקחת המשכונ היא כרפואה ביד המוכר משלש חששות אלו. אבל אם הוא בטוח שישלש הסבות אינן קיימות בקונה, ונדאי שלא ראוי לו לקחת ממנו משכונ עבור הסחורה.

אצל הבורא יתברך שהוא חי וקיים לנצח ובנדאי נאמן לקיים הבטחתו, אין משג פזה שיחסר לו כסף. וכבר אמר הכתוב (חגי ב, ה): "לי הכסף ולי הזהב נאם ה' צבאות", ונאמר (דברי הימים א כט, יב): "והעשר והכבוד מלפניך". ואם כן ונדאי שגנאי גדול הוא לבקש ממנו משכונ.

מתוך ספרו של הרב יגאל כהן "שער הביטחון".

התשובה השלישית שהרי אדם שמבקש משכונ מחברו זהו בתנאי שאין למוכר חובות קודמים לקונה, ולכן הוא מבקש משכונ. אבל אם הקונה כבר עשה הרבה טובות למוכר, אין ראוי לו לבקש משכונ עבור שום דבר, שהוא כבר חייב לקונה מקדם. כל שכן שאין ראוי לאדם למשכן את הבורא יתברך, שהאדם חייב לו את חייו, ועל כל נשימה ונשימה הוא צריך להודות לו. ואם היינו אוספים את כל הדברים הטובים שקבלנו מבורא העולם, לא היה לנו האפשרות להחזיר לו אפלו עבור טובה אחת, ואיך לא נתביש לבקש ממנו שיתן לנו קדם שנעבד אותו משכונ כסף או שאר דברים, ונוסיף על החוב שפבר קדם לנו אצל הבורא יתברך, ואולי לא נספיק כלל בכל שנותינו בעולם הזה כדי לשלם את חובותינו לבורא עולם.

לא יתכן שהאדם ידרש מה' את הנצרך לו לעתיד כשלא קיים את חובות העבר והיה אחד מהחסידים אומר לתלמידיו: 'האם יתכן שהבורא יתברך ידרש מבני האדם לעשות דברים שעדין לא הגיע הזמן שלהם? והשיבו לו תלמידיו: 'נדאי שלא. אנחנו לא יודעים כלל אם נחיה מחר, אלא הבורא מצוה אותנו בכל יום לעשות רק את החיובים שלנו של אותו יום'. אמר להם אותו חסיד: 'כך גם ה' יתברך מתחוב לך לתת לך רק את הפרנסה של אותו היום, בדיוק כמו שאתם חייבים לעשות את מצוות אותו היום ולא של יום המחרת. אם כן, ראוי לך להתביש מלבקש את מזונותיכם קדם שגיע זמנם, ומדוע אני רואה שחלק ממכם מבקשים מבורא עולם שישלח להם את פרנסת הימים

- מאמר השבוע
- הנהגות מרן
- שאלות ותשובות
- דוד המלך
- לאשת ההיל
- פנינים מהפרשה
- מוסר עם סיפור
- פניני הדף היומי
- שמירת הלשון

המסעדה

יש לכם שמחה במשכחה?
בריית, חתונה, בר מצוה.

יזעה הסטלה לקיים סעודת עניים במוטו רחם לאנשים שחיי לוגם בתורמה של 400 ש"ח השתתפות ב"מסעדה" לחיי פותחים להאכל ולטעול במטבח ומשרים איש להמלחמה

להשתתפות חייגו: 03-8000770

הנהגות מרן

רבנו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

השיבות כל רגע של לימוד התורה

דוד המלך עליו השלום שאל את הקב"ה (שבת ל), רבונו של עולם מתי אמות, באיזה גיל? אמר לו, זהו סוד שאין מגלים לשום אדם, שאם לא כן יבטח בעצמו, יאמר יש לי לחיות שבעים שנה, בשנה האחרונה אחזור בתשובה, אעשה אז מצוות ומעשים טובים ותו לא.

- באיזה יום בשבוע הוא ימות?

אמר לו, ביום שבת הוא ימות.

- למה ביום שבת, הגופה תשאר עד יום ראשון, וזה צער עבור הנפטר?

אמר לו: דוד, אמרתי ביום שבת, כך יהיה, ביום ראשון אי אפשר שכבר הגיע תורו של שלמה להיות מלך ישראל, אי אפשר לגזול ממנו יום אחד.

אמר לו דוד: אם כך אני מוכן לוותר על יום אחד, שימות ביום ששי ויתנו אותו לשלמה המלך.

אמר לו: שווה אצלי יום אחד שאתה עוסק בתורה יותר מאלף עולות שעתיד שלמה בן הקריב ביום אחד.

הלא כשבנה שלמה את בית המקדש (מלכים א' ג, ד) 'אלף עולות יעלה על המזבח ההוא', איני מוותר, כל כך יש לי נחת רוח מתורתך.

וזהו שנאמר 'כי טוב יום בחצריך מאלף חברתי הסתופף בבית אלהי מדור באהלי רשע'.

הלומד תורה אין ערוך אליו, כמה הקב"ה שמח ממנו.

מעדני המלך

שאלות ותשובות

מאת הרה"ג יגאל כהן שליט"א

שאלה: מי שישן שנת צהריים האם צריך ליטול ידיים כשהוא קם?
תשובה: אם ישן ביום שנת קבע על מיטתו, צריך ליטול ידיו בלי ברכה. [שו"ע סי' ד סעיף טו וברמ"א שם]

שאלה: התחלתי לשתות ואז נזכרתי שלא ברכתי מה צריך לעשות?
תשובה: אדם ששכח והכניס משקים לתוך פיו בלא ברכה, יבלע אותו המשקה בלי ברכה וטוב שיהרהר הברכה בליבו בעוד המשקה בפיו, אולם במאכלים הדין שונה והדבר תלוי. במאכל שיכול לפלוט ואינו נמאס יפלטנו ויברך, ואם הוא נמאס, יסלקו לצד אחד בפיו ויברך. [שו"ע סי' קעב חזון עובדיה ברכות עמ' סח]

שאלה: מה מברכים על פסיפלורה?
תשובה: לדעת מרן רבינו עובדיה זצ"ל פסיפלורה נחשבת כירק ולא כפרי, ולכן מברך בורא פרי האדמה.

[חזו"ע ברכות עמ' כו בהערה ובשו"ת דברי מלכיאל ח"ה סי' קמג]

שאלה: אשה ששכחה לאמר רצה והחליצנו בברכת המזון בסעודה ראשונה האם חוזרת?

תשובה: אשה בעניין זה כמו האיש, ולכן בסעודה ראשונה ושניה חוזרת כדין האיש ששכח רצה והחליצנו שחזור, ובסעודה שלישית אינה חוזרת, ואפילו בסעודה שניה באופן שאכלה קודם הסעודה עוגה מחמשת מיני דגן אם שכחה אינה חוזרת.

[שו"ת רעק"א סי' א בהשמטות ובשו"ת יביע אומר ח"ו סי' כח אות ז]

דוד המלך

מאת הרב אליהו עמר שליט"א

מותוך הספר "המלך דוד"

בולמוס הרעב

הנביא מתאר, בטרם ביקש דוד המלך מאחימי לך לשאול באורים ותומים, הוא דרש ממנו חמישה ככרות לחם עבורו ועבור נערו, ובדיוק באותה העת היו לו לאחימלך חמישה ככרות לחם. כיצד קרה הדבר? מובא בתלמוד ירושלמי (סוכה פרק ה הלכה ח), בשבת בעת חילופי המשמרות בין הכהנים בבית המקדש, המשמר היוצא היה נוטל חמישה ככרות מלחם הפנים והמשמר הנכנס היה נוטל שבעה ככרות, ומכיון שאחימלך היה מן המשמר היוצא היו בידיו חמישה ככרות לחם. והנה מבאר הגמרא (מנחות צה ע"ב, וברש"י שמואל א עא, ו) שלחם הפנים אסור באכילה לזרים, ואף לכהנים אינו מותר באכילה אלא רק לאחר הקטרתם של שני בזיכי הלבונה שהיו מונחים על שלחן הזהב לצד לחם הפנים, אך דוד המלך ביקש כעת לאכול מן הלחם בטענה שהוא בסכנת חיים בשל הבולמוס שתקף אותו. ובאמת שמן הדין היה מותר לו לאכול את לחם הפנים אף אם לא הקטירו את בזיכי הלבונה משום פיקוח נפש, ועל אחת כמה וכמה כעת שהוקטרו הבזיכים והותרו הככרות באכילה לכהנים לאחר שיצאו מידי מעילה.

זמן אפיית לחם הפנים

וראוי לדעת שבנוסף לדין האם היה מותר לדוד המלך לאכול מלחם הפנים, התרחש באותו הזמן דיון נוסף חרף הסכנת חיים שהיה נתון בה דוד המלך, אך כדי להבין את הדיון השני נצטרך להקדים הקדמה קצרה. לחם הפנים היה נאפה תשעה ימים לפני שנאכל ובדרך נס היה נותר חם וטרי (מנחות פ"א מ"ט). הגמרא (יומא כא ע"ב) מתארת שבמועדים היו מראים לעולי רגלים את הלחם החם על מנת שיראו כל עם ישראל את חיבתנו לפני בורא עולם עד שהלחם נותר טרי, ואולי משום כך נקרא 'לחם הפנים' על שם 'גילוי הפנים' של בורא עולם המראה את חיבתו לעם ישראל בטריות הלחם.

כשהגיע דוד המלך לנוב ראה דבר פלא - הכהנים היו אופים את לחם הפנים בשבת עצמה, כשכירר דוד המלך כיצד אופים בשבת אמר לו אחימלך הכהן הגדול שכך הורה להם דואג האדומי שבאותה העת אף הוא שהיה בנוב. דוד המלך סתר את הוראתו של דואג ואמר: 'כך מקובלני' משמואל הנביא, שביום השבת מותר לערוך את לחם הפנים בעוד שהאפייה עצמה מתבצעת ביום שישי. ובאותה העת נתקנא דואג האדומי בדוד המלך, וזה הדבר שהניע אותו להלשין לפני שאול על דוד המלך, ועל אחימלך שסייעו בתום לב.

(מותוך הספר "המלך דוד" ניתן להשיג באתר "אופקים בוקס").

הבקשה החריגה

ומוסיף הרד"ק (פסוק ז) שאחימלך לא היה יכול לומר לדוד לבקש מזון מתושבי העיר, משום שדוד המלך כבר אמר לו שהוא בשליחות סודית, ואף אחימלך בעצמו לא היה יכול לבקש מזון מאנשי העיר, משום שהדבר היה מעורר שאלות למי הוא זקוק למזון כאשר הוא עצמו אוכל מלחם הפנים. ועל כן לא נותרה ברירה אלא לתת לדוד המלך לאכול מלחם הקודש, ואף שהדבר היה קשה בעיני אחימלך להאכיל לחם קודש לזרים, הוא הוצרך לעשות זאת. דוד המלך אף הוסיף שהלחם מיועד לו ולאנשיו על מנת שלא יבחינו בו שהוא בורה, ומסיבה זו בטרם נתן אחימלך את לחם הפנים לדוד המלך, הוא בירר עמו בירור אחרון האם הוא ואנשיו טהורים ולא קרבו אל אשה, משום שאם יש בהם טומאה האיסור לאכול מלחם הפנים הוא חמור יותר ויש בו כרת (שפתי זקנים שמואל א כא, אות ג, ומהר"י קרא פסוק ו). ואכן דוד המלך השיב לו שכבר שלושה ימים שאינם קרבים לאשה, ואף בגדיהם טהורים כשהם אוכלים גם את לחם החולין בקדושה וטהרה, וכששמע זאת אחימלך מיד נתן לדוד את ככרות לחם הפנים, ומגלה המדרש שדוד המלך אכל שבעה סאין מן הלחם, מרוב רעב.

קו לימוד לגברים
בספרו של
הרב יגאל כהן שליט"א
שיעור קצר של כ-2 דקות
מידי יום

בטל: 077-4017828
שלוחה 52

ניתן להשיג
את כל ספרי
הרב אליהו עמר

באתר

"אופקים בוקס"

ארגון "ענפים" בנשיאות
הרה"ג יגאל כהן שליט"א
מגייס עובדת
להכוונת מתחזקות

התקשרו אלינו
בטל: 055-6888010

בסוכה ותלל לוח יומיו
שמואל אבי ליהודים
כי יגאל אלהי ישראל
"שיעורי
הרב יגאל כהן"

פרק מובחר ממהדורת
שנת ה'תשנ"ח

דוד המלך כהן שליט"א
077-4017828
yabla-amor.co.il

הוקוס פוקוס

סבלנות זהו מצרך נדיר שקשה להשיג בדורנו. חובה עלינו ללמוד עליו, להבין אותו ולהפנימו ישירות אל תוך העשייה היומיומית בביתנו. אנו חיים בדור ה"אינסטנט" – הכול מהיר, זריז, חד פעמי... כל מה שניתן לקנות ולזרוק עדיף... מצפים לשינויים מהירים ולתשובות זריזות מכל הסובבים.

הטכנולוגיה המודרנית כמוכּוּן בהגורם העיקרי לכך. כמו שהפלאפון זז במהירות וניתן להגיע לכל העולם בלחיצת כפתור או לדבר עם חברה בארצות הברית ללא שום מאמץ – כך אנו מצפים שבני אדם מסביבנו ישתנו מהר, יענו מהר, שהכול יסתדר בזריזות ושיהיה לנו טוב כמה שיותר מהר.

אנו מצפים מהבעל שישנה את התנהגותו בלחיצת כפתור (כמו הפלאפון), כמו כן נגמרת לנו מהר הסבלנות להמתין לתשובת הילדה הקטנה שמתקשה עדיין לדבר כי הכול מסביב רץ ולא מחכה לאף אחד.

חובה עלינו להכניס במעט סבלנות למערכות היחסים הבינאישיות שלנו בחיים. אחוזי הגירושין עולים ועולים... עצוב לחשוב על הכמות המספרית, בעבר הסטטיסטיקה עמדה על זוג מתוך שלושה שמתגרשים והיום זה כבר זוג מתוך שניים.

השאלה החשובה יותר היא – כיצד הזוגות שנשארים נשואים חיים? האם באושר? בשמחה וסיפוק? או שמה נשארים יחד בשביל הילדים או בגלל הכסף? הסבלנות במערכות היחסים הזוגיות הינה חובה.

תחילת הנישואין הינה תקופה המלווה גם באי הבנות וחילוקי דעות, בל נשכח כי הבעל גדל במקום אחר כל ימיו והאישה התחנכה באופן שונה לחלוטין.

הראש של כל אחד עובד לגמרי ההפך מהשני ובכל בני הזוג מצפים מעצמם כבר בהתחלה להסתדר כמו זוג יונים. לעיתים מגיעים לנישואין עם ציפייה גבוהה לזוגיות מושלמת כבר מהרגע הראשון ולא מבינים מדוע זה לוקח זמן. למה לא מסתדר? למה לא מושלם כמו בסרטים? ובייחוד למה השינוי לא מהיר?

הציפייה הזו מולידה אכזבה גדולה שלאחריה מגיעה כמובן המריבה שלעיתים נגמרת בפירוק הבית. בלעדי הסבלנות המדוברת לא ניתן להתקדם, חייבים להבין שעם קצת סבלנות רוב הסיכויים שהכול יעבור. לא חייב להיות מושלם בהתחלה ולרוב הקשר זקוק לבניה הזו דווקא.

בתהליך של בניית בית הורסים, שוברים ומלכלכים ולוקח זמן עד שרואים בית מוגמר ונקי. כך גם בחיים הזוגיים נדרשת סבלנות, לא כדאי להלחיץ אחד את השנייה, אלא צריך להמתין עד שלאט לאט הדברים ישתפרו. לא לצפות לשינויים מהירים ולהצלחות מיידיות. לוקח זמן לצד השני לשנות אפילו במעט.

העבודה בזוגיות צריכה להיעשות בכך שכל אחד מסתכל על עצמו במראה ושוואל במה אני יכול להשתפר. מה אני יכול לתת עבור הצד השני, איך אני אגרום לצד השני להיות מאושר ושמח?

זוהי החובה שלי. לא לצפות מהאחר לשינוי מידי ואם זה לא קורה אז שוברים את הכלים!

כך גם בחינוך הילדים. במידה וילד שלנו קצת קשה בלימודים או בחברה – אין תועלת בלהיכנס ללחץ. הכול יהיה בסדר, לא לצפות שהכול יסתדר מהר ואם לא אז להיכנס למרה שחורה חס ושלום. אלא להיזכר שיש בורא לעולם שמנהל את העולם קצת יותר זמן מאיתנו, ויש לו ניסיון כביר והצלחות מרובות.

לא לתת לילדים להרגיש את הלחץ והאי שקט שאנו חוות בשל ה"טררגדיה" שקרתה בגן או בבישיבה. נהפוך בורא – ניתן להם אהבה וביטחון שלאט לאט הכול יסתדר, שהשם אוהב אותנו והכל בידו. צריך לזכור שאנו בתור הורים רק עושים השתדלות,

איננו יכולים לשנות את העולם לכיוון שאנו סוברים שהוא הנכון כי אולי נתבדה ונבין שבורא עולם חושב אחרת.

בדרך הנמודדות הזו יותר קל להישאר רגועים. אם נמתין בסבלנות ולא נקלקל באמצע נגלה שסוף הסיפור בוודאי יסתיים על הצד הטוב ביותר בעבורנו. בהצלחה.

מוסר עם סיפור

מאת הרב יעקב עמר שליט"א

האוכל שנתן לכלב החוזר בתשובה

בפרשת השבוע מובא פטירתה של מרים הנביאה בזכותה היה מים לכלל ישראל ובמיתתה אין מים. הקב"ה אומר למשה "קח את המטה... ודברתם אל הסלע".

יש פה נקדה חנוכית חשובה צריך לפעמים לקחת את המטה אבל רק לקחת לא להשתמש בו, השמוש יהיה עם הדבור אל תפנה. תדבר ותדבר ותתראה ישועות.

אך דא עקא שיש אומרים זה נראה שאני מדבר לקיר אין תועלת אז למה לדבר? בשביל מה הרי אין שום תועלת.

והספור הבא יוכיח לנו שגם שנגרעה שאתה פועל סתם יש תועלת. צריכים לדעת שחובתנו להמשיך לדבר ולדבר ובעזרת בה' נראה ברכה בעמלנו.

ספר הרה"ג גואל אלקריף שליט"א על יהודי חרדי שגר בגין יורק בשכונת לאיש עסקים חלוני, משךדו של איש העסקים היה ממקום במנהטן, וכיון שקל המסעדות בסביבות המשךדו היו טרפות, הוא היה מתגעל כל יום במאכלות אסורות.

באחד הימים השיחה בין השכנים התגלגלה לענין האכל, שאל החרדי את שכנו אם אדאג לך לאכל פשר האם תאכל אותו?

למה לא? השיב השכן.

אותו יהודי לא היה משפע בממון, החליט למרות זאת להתאמץ בשביל שיהודי

פנינים מהפרשה

זאת התורה אדם כי ימות באהל

אמר ריש לקיש מנין שאין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה? שנאמר "זאת התורה אדם כי ימות באהל" (ברכות סג ע"ב).

סח מרן הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל: בצעירותינו מה היה לנו? למדנו עם לחם צר ומים לחץ!

כל יום הייתי לוקח איתי לישיבה לחם ועגבניה, יותר מזה לא היה לנו, לחם ועגבניה זה היה כל האוכל. פעם אחת לקחתי שמנת, היו מוכרים קופסא קטנה בשבעה מיל, אותו יום היה לי חגיגה, יום טוב, 'זכינו לאכול שמנת'...

היה עוני ובכל זאת למדנו תורה.

באותו הזמן היתה חברת 'המקשר', נסיעה מבית ישראל עד לעיר העתיקה היתה בחצי גרוש, היה חבל לי לשלם חצי גרוש, היינו הולכים ברגל בגשם, בשלג, בשביל לחסוך את החצי גרוש הזה, אספתי וחסקתי את החצי גרוש, ומזה התחנתי.

לא היה לנו כסף לעשות את החתונה, מאיפה יהיה לי כסף לקנות שולחן וכסאות בשביל החדר שלי?

וכסאות בשביל החדר שלי?

היה רק חדר אחד צר כשהתחננו, שירותים בחוץ, ואיזה מטבחון קטן, אמה על אמה ברומ אמה, אפשר לעשות אותו מקוה בדיעבד...

הכל היה עוני וחוסר כל, אבל ב"ה מי זוכר את הדברים האלה, שכחנו מה היה.

מעולם לא הייתי לובש חליפה, חדשה ליום שבת היה קונה לי מר אבי "מאלטעזאכן" שהיו מוכרים בגדים ישנים, איזה בגד משומש שלבשו אותו אולי עשרים אנשים, אחר כך זה שיריים. שירי אדמו"ר....

הייתי לובש בגדים הללו, אבל מזה למדנו תורה, "נוצר תאנה יאכל פריה", "כל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר" (אבות ד, ט) כך הבטיחו רבותינו, ומה שמבטיחים מקיימים (פניני יביע אומר הובא בס' מאורות הפרשה מאת הגאון הרב אהרן זכאי שליט"א).

יאכל פשר. מדי שבוע היה קונה שש ארוחות פשרות נוסע שעתים נחצי נסיעה ומביא לו ואומר לו שים במקפא ותחמם לך מדי יום. וכך נהג מדי שבוע במשך שנה נחצי.

לאחר תקופה זו שוב נפגשו, ושאלו איך האכל?

האכל קצת מלוח, אני לא כל כך אוהב אותו. אז למה לא אמרת? הייתי מדבר אתו דואג לך לפי טעמך.

וכאן איש העסקים הוריד פפצ'ה. עזוב! אל תשלח לי יותר אוכל. למה?

את האמת. לא אהבתי את האכל, וגם זה היה קפוא והיה צריך לחמם במיקרוגל, העדפתי אכל טרי וחס. ואת האכל שנתת נתתי למישהו אחר! למי נתת?

לכלב שלי.

מידענו היה המום הוא במשך שנה נחצי מדי שבוע מוציא ממייטב פספו ונוסע שעתים נחצי הלך ושוב חזר וכל זה כדי שיהודי יאכל אכל פשר ולבסוף מי שאכל מזה זה הכלב!...

אך היהודי לא נתן שום אות וסימן למה שהולך בתוך קרבו, וניסה להניא אותו אולי כן תאכל נמצא איזה פתרון, אמר לו עזוב חבל על הטרחה.

היהודי שחזר שבור בלבד, דחק את המפחשבות הנוגות, והקרה שהוא עשה

המשך מוסר עם סיפור

את כל ההשתדלות ונכונותו היתה לשם שמים, ואם זה רצון הבורא אקבל באהבה.
 חלפו עשרים שנה יום ששי אחר הצהריים הזמן לחוץ ומתוח בתוך הבית, זה בגוויץ, וזה במקלחות, וזה בסדורים האחרונים, ומהכא להתם דפיקות בדלת. הוא פותח את הדלת וקפתח הבית עומד סטודנט עם קיטג' גדול. ושואל היכן בעל הבית?
 משיב מידעו הנני.
 ומספר הסטודנט, סבי שכך ספר לי שבמשך שנה וחצי נסעת אליו למנהטן מדי שבוע להביא אכיל פשר והוא נתן את זה לך.
 זה לא יתכן אמר הבחור אני חייב לפגוש את האדם הזה. והנה באתי לאותך. אומר לו אם ככה, אתה חייב להשאיר אצלנו שבת.

הוא נשאר לשבת וטעם את הטעם המתוק של נעם הנשמות, ואת חדות המצוות, ואת קדשת השבת, וחמדת התענוגות - שבת קודש, וזכה לחזר בתשובה שלמה ונהפך לאבן בן תורה.
 הבה ונתבונן במעשה זה הרי הוא היה בטוח שכל טרחתו היתה לשוא, סתם נסעתי רק הפלך נהנה. אבל הקב"ה חשבה לטובה והתגלגל על ידי זה הצלת הנכד משאול תחתית.
 פעמים אנו נמצאים וחושבים מה התועלת של הדבור שלנו, הילד הבחור נראה שאינו מקשיב, אבל אין זה נכון זה נכנס וזה יפעל את פעלתו, אולי נראה כזורק לחמת, וזה רצון ה' דבר אל הפלע...
שבת שלום ומבךך.

פניני הדף היומי

מאת הרה"ג ר' ירון מרדכי זכאי שליט"א

מעלת התפילה בציבור

ושההר עבדו והשלימו לעשרה(גיטין דף ל"ה):

בסוגיתנו אנו לומדים שאף שאסור לשחרר עבד כנעני משום שכתוב בפסוק "לעולם בהם תעבדו" מכל מקום כשיש בכך צורך מצוה הדבר מותר, ועל כך מביאה הגמרא מעשה רב, אליעזר שהיה חסר אדם אחד להשלים מנין ובשל כך ר' אליעזר שחרר את עבדו ועל ידי כך הוא נהפך להיות יהודי בן חורין בכדי שיוכל להשלים מנין לתפילה בציבור (ובסוגיא בברכות דף מז: שואלת הגמרא שהרי זוהי מצוה הבאה בעבירה שכן ישנו סוף סוף איסור לשחרר עבד ועל כך מתרצת הגמרא מצוה דרבים שאני והיות ומדובר במצוה חשובה הוא דוחה את האיסור של שחרור עבד כנעני).

וישנם ראשונים שביארו שהמעשה היה בשבת של קריאת פרשת וכוזר את אשר עשה לך עמלק שזוהי מצוה מהתורה אולם המאירי ביאר שזה היה לצורך השלמה למנין לתפילה בציבור ואף שהחייב להתפלל בציבור אינו מהתורה אלא מדרבנן, ובגדר החיוב להתפלל בציבור כתבו הפוסקים שהיא מצוה חמורה מאד וכמו שכתב הרמב"ן בסוגיתנו שאף שהאיסור לשחרר עבד הוא מהתורה מכל מקום תפילה בציבור דוחה איסור זה משום כשבא הקב"ה לבית הכנסת ולא מוצאים עשרה מיד כועס, והוסיף על כך בשו"ע הרב שהואיל ובתפילה בציבור אנו מקדשים שם ה' רבים ולכן מותר לעבור על שחרור עבד בכדי להתפלל בציבור, וכן מבורר במגן אברהם (סימן צ' סק ל) שתפילה בציבור היא מצוה בציבור ולא רשות.

ובשו"ת איגרות משה (חלק אורח חיים סימן כז) נשאל לגבי תלמיד חכם מתמיד שלומד עד השעות המאוחרות של הלילה ובאזור שלו ישנו מנין בשעה מוקדמת האם הוא מחויב להשתדל ולקום מוקדם בכדי שיוכל להתפלל במנין או שיוכל להתפלל ביחידות בביתו, והשיב הרב שהתפילה במנין היא חיוב מצוה על כל אדם ולא רק הידור ומעלה בעלמא וכפי שנפסק בשולחן ערוך בהלכות תפילה (סימן צ' סעיף טז) שבשביל להתפלל בציבור אף שמדובר במרחק רב כגון 4 מייל (ק"מ) לפניו ומיל אחד לחזור לאחוריו אין חילוק בין תלמיד חכם לסתם אדם, והגר"ח מוולוז'ין בספר תר רשך כתב שמיום עומדו על דעתו התפלל רק במנין, ומרן החיד"א בספר דבש לפי הביא דברי הוזהר הקדוש שלהתפלל יחיד הוא דבר מסוכן ומשום שבתפילה ביחיד צריך כונה מרובה באימה ויראה ואם לא תפילתו דחוייה ברם, כשאדם מתפלל בציבור אף שלא היתה בכונה שלימה כל כך מכל מקום אינה נמאסת בגלל זכות הציבור.
שבת שלום

המעוניין לרכוש את הדיסק אונקו על כל מסכתות הש"ס הדף היומי ושיעורים בהלכה יצור קשר 0527630352 כמון בן לשמיעת קו הדף היומי השלמו 24 שעות ביממה 055-9302663

שמירת הלשון

מאת הרב אהוד מולאי שליט"א

"המעורר ישנים והמקיץ נרדמים"

שלום לעם ישראל היקרים והחביבים.
 נשאלתי מאת בחור נחמד ונעים, שאת הלכות שמירת הלשון רוצה מאוד להפנים: יום אחד בשעת לילה מאוחרת, השכן מלמעלה הפעיל מוזיקה בקול גדול, והשכן שמתחתינו בא אלינו לשאול, למה אתם מדליקים את הטייפ בשעה כזו בקולי קולות, בשעה שאנשים ישנים את הטייפ יש לכבות. כל לילה בביתי אני תמיד נרדם ראשון, ובגלל המוזיקה ששמתם בלילה לא הצלחתי לישון. ושואל הבחור האם מותר לו להגיד את שמו של השכן, או שעל איסור לשון הרע עובר מי שיעשה כן?

עניתי לאתו בחור נעים, שבשאלתו אותי הוא הצליח להפעים, שזה מה שכותב החפץ חיים (כלל י' סעיף י"ז) שאף אם חושדים אדם במעשה שאינו הגון, אסור לו לגלות מי הוא זה שמעשיו צריכים תיקון. ואפילו אם ראה במו עיניו, איך השכן הפעיל את הטייפ בפניו. ואף אם שואלים אותו: מי הוא זה המרעיש בלילה בקולי קולות, אסור לו את שמו של השכן מלמעלה לגלות. וכל מה שמותר הוא רק להסיר את האשמה מעליו, ולומר: אני לא הפעלתי בקולי קולות את הטייפ שנשמע כמו בשדה קרב.

ובבאר מים חיים (שם ס"ק מג"ג) מוסיף החפץ חיים הקדוש והטהור, שמביא לנו לחיים הרבה מאוד אור, שאף אם רק שני אנשים נחשדים באותו חשד, מותר לנחשד לומר אני לא עשיתי רע לאף אחד. ואף שעל ידי זה ממיילת תתגלגל האשמה על חברו, דיבור באופן כזה מותר לאומר. כיון שנעשתה עוולה ממש לשכן, יכול הנחשד להסיר מעליו את האשמה של המתלונן.
 בסיום ההלכה כותב החפץ חיים דבר מדהים, שאת לבו של כל אחד ואחד מצליח להפעים, שראוי לבעל נפש שיעשה לפניו משורת הדיון ויטול על עצמו את האשמה, אם יתכן שיתבייש עושה המהומה.

ויותר מזה מצינו בגמ' סנהדרין (דף ע"א) בכמה תנאים שהטילו את האשמה על עצמם, אף על פי שאין חושד בהם. מספרת שם הגמ' על רבי יהודה הנשיא שבאמצע שיעורו הריח ריח של שום, וכיון שהריח הפריעו אמר: שמי שאכלו יקום, ויצא מבית

המדרש, כי זה מפריע לרבי שדרש. קם רבי חייא אף על פי שלא הוא זה שאכל את השום, ויצא מבית המדרש אף שלא עשה כלום, ואת כל זה הוא עשה לפניו משורת הדין כדי שלא יתבייש מי שאכל את השום, אף על פי שאין לו קשר לזה המעשה ולא עשה כלום. וסיים רבי חייא, שלא תהא כזאת בישראל, להלבין את פניו של אותו אוכל.
 נזכה תמיד לשמור את פינו מלשון הרע, וכך יבא משיח צדקנו במהרה.

ניתן לשמוע חייוק קצר (כרקה והצי) מידי יום בימו בהלכות שמירת הלשון, במל: 069-2222-077 שלוהה 3 ואחר כך הקש 1. שמועו והרי נפשכם! כמו מן ניתן להשיג חומר (מיוזה) ליוכי הרבים בשמירת הלשון בנל
 052-76838216

בית המושב "ביע אומר" בני ברק
 מציע לכם שיתופות גם באחיקת תורה וגם בעזרה למשפחות מקקלות.
 בתרומה חודשית לבית המדרש אתה יכול!
 למרטים חייגו: **03-8000770**

המסעדה
 בית המושב "ביע אומר" בני ברק
 תרומה חודשית לבית המדרש אתה יכול!
 למרטים חייגו: **03-8000770**

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברחבי הארץ רבנים מכולל "ביע אומר" 03-8000770

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב-20,000 עותקים

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה